

PIK ZALOVENNY 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
вже
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ“
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, монет-ордери і чек треба відпос-
лати на адресу „СВОБОДА“.

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союзу -- "СВОБОДА" -- Official organ of Ukrainian National Association.

PIK XXIV. ДНЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., четвер 13-го липня 1916. Ч. 84. VOL XXIV. JERSEY CITY, N. J., Thursday, July 13, 1916. No. 84.

ВЕЛИКА БИТВА НАД СТОХОДОМ.

Силу російської армії оцінюють на 3 мільйони людей.

Велика офензива союзників у Франції зближається до кінця.

ПІДВОДНИЙ КОРАБЕЛЬ „ДАЙТШЛЯНД“ ВІДПЛИНЕ ПРОТЯГОМ 10 ДНІВ.

БЕРЛІН, 10. липня. — Воєнний кореспондент часописи „Берлінер Таге-
блят“, який перебуває на терені війни з Росією, оцінює теперішню силу ро-
сійських військ на три мільйони людей. З того припадає на піхоту і артилерію
2,840,000, а на кінноту 160,000. Замітне в російській армії є значне побіль-
шення полків артилерії. Кожен дивізій піхоти одержав додатково кілька бате-
рій легких і тяжких гармат. Гармати і амуніція походять майже виключно з
Японії і Злучених Держав. Роскати задовольняють свої успіхи головно артилерією.
Однак помімо великої чисельної переваги успіхи російської армії є роз-
мірно невеликі. Їй не udało ся доси перемогти боєвої лінії союзних військ. О-
динокий більший успіх досягнула російська армія на південнім крилі, де за-
няла більшу часть Буковини і Понуктя.

Головну ціллю дальшого наступу російських військ є міста: Бара-
новичі, Ковель і Станіславів.
Наступу Москалів в напрямі Баранович скінчив ся великою невдачею.
Москалі потерпіли дуже тяжкі втрати так, що не є в силі продовжати свого на-
ступу, доки не одержать нових скріпленів.
На дорозі в напрямі Новля дійшли російські війська до ріки Стохода.
Віна лежить в півночній стороні між Стрипом і Ковелем. Союзні війська перешкоди-
ли протипанути, щоби не допустити Москалів на західний берег ріки.
В Галиччій здожд горішнього Серета і Стрипи ам на північ від Бучача
боєва лінія від початку наступу російських військ не змінилася ся. На півноді
від Дитора австрійські війська заняли сильні становища на схід від Томаша.
Станіславова і Надвірної до Карпат. Армія Балтими і Північної, яка на-
ходиться за дождом підгір'я Карпат на Буковині і південно-східній Галиччій, о-
держує значні скріплення з Угорщини і може легко відіграти відворот півден-
ного крила російської армії.

Хвиля тишина майже на цілій фронті протягом останних двох днів
вказує на те, що обі сторони лагодять ся знова до нової рішучої битви.

НИМЕЦЬКІ ВІЙСЬКА ЗДЕРЖАЛИ НАСТУП МОСКАЛІВ НАД СТОХОДОМ.

БЕРЛІН, 10. липня. — Німецький
генеральний штаб доносить:
„АРМІЯ КНЯЗЯ ЛЕОПОЛДА: Її війська
зупинили напад російських військ на схід від
Борислава (на північ від Баранович) де зайшли
железні колії до ріки.
„АРМІЯ ЛІНЗІНГЕНА: Напад Москалів, які
робили великі зусилля, щоби переправити ся на
західний берег Стохода, зупинили надійти з великими
стразами для переправи. На захід від Луцька не
заявили жадної зміни.
„АРМІЯ БОТМЕРА: По обох сторонах Дістер
прийшло в бою містечко до перестрілки між пе-
решніми сторожками“.

БИТВА НАД СТОХОДОМ (НА ВОЛИНИ).

ПЕТРОГРАД, 10. липня. — На Во-
линській армії ген. Каледина нашірає на
Північ і Австрійців над долинним Сто-
ходом. З протчої боєвої лінії нема вістий
про важливі воєнні операції.
Урядовий рапорт російського штабу
звучить:
„В околиці села Свинки, Старого і Нового
Мисора (на лінії берег Стохода, 20 миль від
Бучача) битва триває далше. В ній були вбиті
русскі піхотні в полон. Дальше по півночі
Борислава і Зубилів несприятелі перешли пе-
решні протипанути, але без успіху.
„Загальне число полонених, яких взяли ві-
ска ген. Каледина за час від 4-го до 8-го липня
кількість 341 офіцерів і 9,145 солдатів. Крім
того здобуто 10 гармат, 48 машинних кулі, 10
метанол, 7,330 набоїв, 62 прок і склад був
повністю матеріальні“.

НАД СТОХОДОМ ПОЛОНОНО 700 МОСКАЛІВ.

БЕРЛІН, 11. липня. — Здожд ріки
Стохода розвиває ся велика битва.
Неприятель кинув нові великі маси військ
до дальшого наступу, який зовсім
здерзано.
Німецький генеральний штаб до-
носить:
„На півночі, починаючи від моря аж до Преп-
ти, не зайшли жадні зміни. Подозрює російських
часописи, що вони на західній стороні ріки
сто Дняк є безпідставні і неправдиві.“

хід не буде легкий. Німці приготували
на случай відвороту сильні оборонні лі-
нії, яких переломане буде вимагати ве-
ликих жертв в людях і амуніції. Їх здо-
гадують підтвердження в оповідан-
нях полонених Німців і Австрійців.

Полонені оповідають, що у віддале-
но 16 миль на схід від Ковля працю-
ють вже від довгого часу 100,000 по-
лонених Москалів і Сербів коло вибу-
дованні і укріпленні боєвої лінії. Боєва
лінія представляє цілий ряд полонів
фортифікацій, укріплених цементом і
сталлю. На тих укріпленнях уміщено ве-
лику кількість нових тяжких гармат.

На захід від Баранович і дальше на
півночі Німці доводять зміни геогра-
фію захисних земель. Малі потоки пере-
мічено в силванні канали і побудовано
богато шляхів і грєблів. На случай по-
треб Німці є в можливості велику часть
поверхні землі затопити водою і єдині
наступу несприятельських військ. Ве-
ликі ліси, які нахальдять ся дождом бо-
євої лінії, Німці винищили. Ліпше дере-
во неслало до Німеччини, а решту у-
жили на напару багачистих доріг.

Ціла територія на захід від теперіш-
ної боєвої лінії — се єсть новочасні
полонів укріпленні, рудт, законів і ро-
внів. Всі земляні перероблені на вузко-
колійні.

ПОВЕРХ 100 ПОТІЗДІВ З ВІЙСЬКОМ ПЕРЕШЛО ДО ПІВНІЧНОЇ УГОРЩИНИ.

БЕШО (Швабцари), 11. липня. —
В останніх днях переїхало через угор-
ське місто Темешвар поверх 100 поті-
здів з військом до північно-східної Угор-
щини. Силу перевезених військ оцінюють

найменше на 60,000 людей. Згадані
війська стояли дотепер залогою по мі-
стах Сербії, Чорногорії і Альбанії. Во-
ни будуть ужити на скріпленні австрій-
ської армії, яка одержує наступ росій-
ських військ на Угорщину.

Також доносить, що німецький ге-
неральний штаб відіслав своїх офіце-
рів з болгарського війська.

МОСКАЛІ РАХУЮТЬ ДАЛЬШЕ.

ПЕТРОГРАД, 11. липня. — Росій-
ське міністерство війни оголосило звіт,
в яким подає кількість воєнної добычи
від початку наступу армії ген. Брусіло-
ва. Після сього звіту російські війська
мали полонити за час від 2-го червня до
10. липня 5,620 офіцерів і 266,000 нові-
рів. Крім того мали здобути 312 гар-
мат і 866 машинних кулі.

МАНЕНЗЕН НА УГОРЩИНІ?

БУКАРЕШТ, 11. липня. — З при-
ватного жерела надійшли вісті, що ге-
нерал Манензен прибув на Угорщину і
перебуває в місті Темешварі. Німецький
генеральний штаб півночі Манензенова
зреорганізоване австрійсько-угорської
армії і уложене плану до кампанії проти
Росії.

АВСТРІЯ ПРИГОТОВЛЯЄТЬ СЯ ДО ТРЕТОГО ЗИМОВОГО КАМПАНИ.

ЛЮБЛЯНА (Швабцари), 11. лип-
ня. — Австрійсько-угорське правде-
льство зробило великі замовлення зимової
одягу для військ. З того заключають,
що після всякої правдоподібності війна
є сті роц не скінчить ся, але потриває
і третю зиму.

ВІЙНА У ФРАНЦІЇ:

ОФЕНЗИВА СОЮЗНИКІВ У ФРАНЦІЇ ЗБЛИЖАЄТЬ СЯ ДО КІНЦЯ.

БЕРЛІН, 11. липня. — Сила наступу союзних військ у Франції з ко-
жним днем слабше. В останніх днях союзні війська помімо тяжких жертв не дося-
гнули майже ніяких успіхів.
Німецькі війська розпочали в багато місцях протинаступ і відізнали
часть утрачених становищ. Найбільш битви відбули ся в останніх днях в око-
лиці Нотальмезон і Барле.

Урядовий звіт німецького генерального штабу звучить:

УСПІХИ АНГЛІЙЦІВ ЗА ЦІЛИЙ ЧАС ОФЕНЗИВИ.

ЛОНДОН, 11. червня. — Німці ве-
чером англійський генеральний штаб о-
голосив звіт, в яким подано успіхи ан-
глійських військ від початку офензив.
Звіт звучить:
„До десятих днів і ночах безпастанної бо-
ротьби наші війська довершили цілиновий здо-
буток першої оборонної лінії Німців на фронті,
1,400 метрів довги. Німецька оборона ліній
складається з величезного числа ровів, окопів і
земляних укріплень, які в деяких місцях іду-
ть на 2,000 до 4,000 метрів в довж. На здобутті
ровів нахальдять ся сильно укріплені 5 сіл. Здо-
буване кожного рову представляло повну воєн-
ну операцію.
„Помімо цих гармат, які Німці укріпили в
землі і які нахальдять ся під руїнами жет, наші
війська здобули дотепер 26 полонів гармат, одну
гармату порабляють і одну гарбич. Загальне чи-
сло полонених Німців зросло на 7,500.“

ФРАНЦУЗИ ПОЛОНИЛИ В ОСТАННІХ ДНЯХ 1,300 НІМЦІВ.

ПАРІЖ, 11. липня. — Останній
звіт французького генерального штабу
звучить:
„По обох сторонах ріки Сон ніч минула спо-
койно. Загальне число Німців, полонених про-
том німців останніх днів, кількості зросло 1,300.“

ВІЙНА З ІТАЛІЄЮ:

АВСТРІЙЦІ ВІДІЗНАЛИ МОНТЕ КОРНО. — 455 ПОЛОНЕНИХ І 800 УБИТИХ.

БЕРЛІН, 11. липня. — З головної
австрійсько-угорської кватирки доносить:
„Над рікою Іончо воєні операції обмежу-
ють ся на жалу числених гармат і ліній.
„На боєвій лінії між Брунато і Аджою при-
йшло в деяких місцях до завадки боротьби. Іта-
лійські стрільці перешли раз нападів, які однак
зістали відбиті з дуже тяжкими втратами для
неприятеля. Поверх 800 убитих італійців лежить
на побоєвних перед наших окопів.
„Наші війська здобули назав гору Корно, яку
був хвилю заняті італійці. Проти полонено
455 італійських новобранців.“

НІМЕЦЬКИЙ ПІДВОДНИЙ КОРАБЕЛЬ „ДАЙТШЛЯНД“.

„ДАЙТШЛЯНД“ НА ДОКАХ В БАЛТИМОР.

БАЛТИМОР, 10. липня. — Німці
рано німецький підводний корабель
„Дайтшлянд“ прибув в кватирани і за-
кинув якор на доках в Балтиморі.

Контроль пристани по точній огля-
денню корабля признав йому всі права
звичайного торговельного корабля.

Видавуване корабля розпізнаєть ся
правдоподібною застря і потриває око-
ло два дні. Крім фарб і хемікалій при-
власні корабель, лише три мішки пошти,
призначеної для німецького посольства.

10,000 ДОЛЯРІВ НАГОРОДИ ДЛЯ ЗАЛОГІ „ДАЙТШЛЯНДУ“.

НЬЮ ЙОРК, 11. липня. — Звісний
німецький банкір і власитель ріжних
копалень, Август Гершер, переслав на
руки головного заступника компанії
„Північно-німецького Ллойд“ чек на
10,000 доларів, признаючи їх до пе-
дальш поміж членів залогі корабля
„Дайтшлянд“.

ПРОТЯГОМ 10 ДНІВ „ДАЙТШЛЯНД“ ВІДІДЕ ДОМІВ.

БАЛТИМОР, 11. липня. — Капітан
Кеніг заявив німці контролюючий при-
стані, що протягом 10 днів відіде назав до
Німеччини.

Товари, призначені до перевозу для
Німеччини, нахальдять ся вже на доках.
Вони складають ся головно з лінійної і
суми.
Трох пасажирів оголосило ся до по-
дорожі до Німеччини, оформуючи за ле-
вень по 5,000 доларів. Корабель має
приміщення на 10 пасажирів, однак доси
брак вістий, чи корабель буде забирати
підорожніх.

АНТИ ПРИВАТНИХ ЛИСТІВ АНТИ ПАКУНКІВ „ДАЙТШЛЯНД“ БРАТИ ЗІ СОБОЮ НЕ БУДЕ.

БАЛТИМОР, 11. липня. — Фірма А.
Шумахер і Но, яка заступає власите-
ля німецького підводного корабля, по-
дає до відомо загалу, що „Дайтшлянд“
не приймає до перевозу анти листів і
пакунків від приватних осіб.

ПОДОРОЖИ НІМЕЦЬКОГО ПІДВОДНОГО КОРАБЛЯ.

Коли Павло Кеніг, капітан німецького підводного корабля „Дайтшлянд“ („Німеччина“), вийшов на берег, обступила його хмара кореспондентів, ставляючи різкі запити щодо його подорожі.

Щоби заспокоїти цікавість кореспондентів, подав капітан короткий опис своєї подорожі.

— Це була моя перша довша подорож підводним кораблем, — оповідав капітан Кеніг, — хоч я вже передтим брав участь у пробних поїздках підводних кораблів. Обіймаючи команду над підводним кораблем, я не мав більшого страху як підчас подорожі кораблями „Шпанвіг“ або „Принцеса Ірена“, на яких я був довший час командантом.

„Ми вийшли з Німеччини 23. червня. Дорога, яку ми відбули, числить около 3.800 миль. Підчас подорожі був лише один день дуже бурливий. Коли буря дуже загрожала, наші корабель поринав під воду. Корабель „Дайтшлянд“ може занурити ся на случай потреби і 300 стій глибоко та поїхати під водою через чотири дні. Однак ми не мали потреби цього робити.

„Подорож нашого корабля з бездівним практичним доказом, що більшість Німеччини англійською флотом не має значення. Ми сподіваємося осигурити також значні фінансові користи з огляду на те, що корабель привіз вартісні товари. Товари, які тепер привезено, числять около 750 тонн і складаються з переважно з дорогих фарб. Цим набір представив вартість 1.000.000 доларів.

„Я читав у ваших часописах звіти про нашу подорож, в яких було сказано, що ми для омивання англійських пошпих кораблів змінювали напрям і на сотки миль мусили якхалато доручу. Так воно не було. Чому ж би ми не мали пійти від води, колиб нам грозила небезпека? Се-ж підбаєкний і найпростіший спосіб.

„Наша дорога вель просто а Гельголанду через англійський канал до Балтімор. Піла дорога виносила около 3.800 миль. Всього 90 миль плив наш корабель поїд водою.

„Через цілий час подорожі наша залюга була в добрім здоров'ї і в добрім гуморі. Керувати підводним кораблем з легкіе ніж торпедовою лодкою або торпедовцем. Наш корабель з так старанно викінчений, що ми не мали дайменних клопотів. І кожда держава, котра може збудувати такий корабель як „Дайтшлянд“, може довершити цього, що й ми“.

— Чи ви привезли лист від пісара до президента? — запитав один із кореспондентів.

— Ні, — відповів капітан — се з чиста брехня. Ми привезли тут товари і повеземо також до Німеччини товари, яких потребуємо. Ми можемо відіти подорож до дому, не набаючи тут оливо. Ще хочу вам сказати, що таксамо, як ми тут прибули, відідемо також домі.

„Добрий успіх подорожі — річичв капітан Кеніг своє оповідане — завжди у великій мірі нашому інженірові. Доля корабля і нас всіх лежала кождо хвили в його руках“.

Капітан Павло Кеніг, командант підводного корабля „Дайтшлянд“.

THOS F. TIMMINS OF BALTIMORE PILOTING SUBMARINE INTO HARBOR.

Перший німецький підводний корабель „Дайтшлянд“, який днів 10. липня прибув з Німеччини до Балтімор. На літо від підводного корабля з корабель „Тіміс оф Балтімор“, який супроводив німецький корабель через залів до пристани.

БУДОВА „ДАЙТШЛЯНДУ“.

Др. Джан Трейверс, лікар і урядник санітарної комісії в Балтіморі, був в середині корабля „Дайтшлянд“ і подає опис його внутрішнього улаштування.

Довжина корабля чисить 315 стій, а ширина 30 стій. Цей корабель побудований зі сталі. Його містота доходить до 2.000 тонн.

Середина корабля займає велика скляність ріжних машин. Корабель має лише один поверх (поклад). Під покладом знаходиться с магнізи, який і 17 стій глибокий. Кімнати для залюга знаходяться в передній часті корабля. Каюта капітана займає всео 36 квадратних стій, а з залюга так висока, що дорослий чоловік може стояти. Всі кімнати вбиті металеву бляхою. Під кімнатами офіційрів знаходиться с динамічна машина (мотор до витворювання електричної сили), яка працює тоді, коли корабель плине під водою. Даліше знаходиться с два сильні мотори системи Діви, які працюють знова підчас плавання на поверхні води. Корабель не ззовсім зоружений.

Капітан Кеніг оповідав лікарів, що машини підчас плавання на поверхні води справляють оглушливий гамір. Під водою працюють машини зовсім тихо.

Для залюги складається с головні з ріжних сконструйованих средств поживи. Люди залюги перебули довгу добу добре: лише трохи на вазі страждали.

Лікар запитав капітана, чи дозволять гостям оглядати корабель. На се заявив капітан, що він рад би показати його цілому світові, але зі знісних причин не може дозволити на те неуповажненим особам.

НІМЦІ БУДУТЬ БІЛЬШЕ ЧИСЛО ПІДВОДНИХ КОРАБЛІВ.

З оповідань капітана Кеніга виходить, що корабель „Дайтшлянд“ є лише одним з підводних кораблів, які побудовано в Бремені. Несомно прийдуть і другі. Загальне число тих кораблів має виносити 25.

Гадку про побудування підводних кораблів подав перший Альфред Шюман, президент торговельної палати в Бремені. Проект предложив він ще минулого року серйозно кружка своїх приятелів. Проект лиришито і приступити сеючас до його виконання. В тій дні основано спеціальну корабельну компанію під назвою „Deutsche Ocean-Reederei“ і розпочато зараз будову кораблів.

Кошти будови одного підводного корабля оцінюють на 500.000 доларів. Довести, що деякі кораблі будуть значно більші і будуть доходити до 5.000 тонн.

Задачею кораблів крім доводу товари буде привернути правильний пошпих рух між Злученими державами і Німеччиною, який майже зовсім устат з причини цензури англійських власт. Ці кораблі будуть приймати до перевезу також подорожних, на се не дає капітан жадного бляжкого висновок.

Зиски з продажу першого транспорту товари оплатять не лише кошти подорожі, але заплятуть і всі кошти будови корабля. Ціна товари, які корабель привіз, є нині в Злучених державах 10 разів вища ніж була перед війною.

Найближній підводний корабель, „Бремен“, має прибути до Злучених держав протягом кількох тижнів.

РОСІЙСЬКІ ДІВЧАТА НА ВІЙНІ.

В Росії багато дієт, особливо студенток профімаїл, зголошувать ся до служби в армії. Багато з них потинуло підчас боїв в Польщі і в Карпатах. а багато ще дальше бореть ся. Вони змінюють свої полки наслідком дезорганізації російської армії і їх зовсім не мають пераз найменших вістей про них. Деякі поклали ся в полон до Німеччини і Австрії. Одна жінка, Марта Малко, боролась з побиє свого чоловіка офіційра; він загинув, а вона дала ся в полон і знаходиться се тепер в табір в Шукен (в Німеччині).

Загальм жєнщини боруть тепер чинну участь у війні. Багато жєнщин працює у фабриках амуніції, а деякі з них борються ся у правильній армії. Одна з російських жєнщин, Зоя Смірнов, зорганізувала 12 інших своїх товаришок у профімаїл в Москві і вийшла з ними на поле бою. Всі вони були дуже молоді, — перенаяно у віці 16 літ. Зоя перебувала 14 місяців в загонах, а деякі з її товаришок отримали там ще дові. Вони приходять з різних станів, але всіх їх злучила одна думка: боротись ся за Росію. Зоя так описує про свої вражєннє по поверноті з фронту:

„Ми жилиши діл ріжним рахунок; се була прикра хвиля, але ми хотіли відіти війну і убити ваших ворогів. Саддати наступати з нами по батальйоні, дали нам місце на полях, убралі нас до військовому і ми поклали на англійський фронт. Наш полк муси іти довший час під водою. Коли офіційри заміслили, що ми с дітвато, вони відослали нас домі, але ми хотіли о домі, лишити ся при війську.

„Ми перейшли Галичину і синалися ся до Карпатів. Замерзлими і окропленими потоми йшли ми поруч з нашими саддати. Ми несли — як всі інші коніри — наші карабіни й іншу зброю. Ми забули наші правди на записки — бо ми прибрали собі мужеські імена коли вступили до армії — і по кількох місяцях трупів, нешвид і бої наші забули, чим ми були передтим. Саддати пильнували нас і помагали нам, однак ми одні не віднажили ся відносити ся до нас з детоваженієм. Але офіційри наші невід скінчили ся. Нимці й Австрійці задержали нас.

„Се були тяжкі часи. Наймододніші наші товаришки, Лда і Шура, почали плакати, „Мамо“ — кричали вони і стогнали. Вони цілий той час все пригадували собі свої мамі. Мені здасть ся, я також плакала, як і другі. Але до було страшно, навіть для музики. А коли кувалі вонда нашу товаришку Зіно, ми майже мліли. Стріляючи з правої сторони і вліво Зіно, Ми її товаришки, зоробили ся і поховали її на похоронній спільній мй жалюбній місці. А на гробі поставили мй дерев'яний хрест і відовбали на цім таку напись: „Тут спочиває добродіяльна саддатка Зіно Морозова з“

ДОПИС.

3 DETROIT, MICH.

Вітчає заслужених народних робітників. В суботу дня 13. липня 1916 р. в годині 7.30 вечора, в тутешній грецько-католицькій церкві с. Іоана Христелі відбулось сй нічний збор с. Іоана Корелліані у паном Василем Шмідом і паном Іоаном Погодіновим з паном Еленим Корелліаном. З узагальнень, що ті чотири особи заслухували мови по часу через свою поточну працю на полі народній в Детройт, бачились вони с посягати кілька стрібок в тій справі.

Я не припускаю, щоб імена помянує наведених осіб не були знаєні ширим кругом, і тому власне не буду ситати їх поточного дієтвотв в першій праці. Минуло однок відітати кілька фактів з сучасної пори, коли то несе названі патріоти, гуртувались в місцевих товариствах, здебільш офіційри та синаміст сєрє місцевому населєню.

Найбільше зацікав є се, що заклади дають тих чотирьох осіб підтримку шляху до розширення імен української музики і сінгу в тутешній місцевості, через що і народні робітники стали горами місцевой української громади. Вони і досі поширюють українську музику між чужинами. Найважчий обов'язок першої праці в товаристві „Укр. Нар. Рад“ до устроєння театральних вистав з чого чистий ходж жєртовно все для поновлення у нашіх старій містці.

Не менше досить у них на першій і справі місцевий грецько-католицький парох, який був організатором, а в теперішній силними організаціями проти ріжних автй зазіхань наших ворогів.

Я неспіваю, що Вл. Новожиць, знаєний узагальн суржисський, не підкаже сайлами жєртові між чужинами, але припускаю, що він також підкаже, як перекладати українську мову в українську мову, і перекладати її в добру доручу.

З тих причин заслухавши мй етти позитивне товариство „Українська Бєсїда“, формою на до не і після домі сн своє староскоє спонізати залучи товариства.

могли ся занепокоєвати собі всі українські записки в Америці, а також деякі зі старого часу. Муси сий часний зловил під ч. 126 четверта узагальн. і свою власну білоскуку.

Посліднім часом виступили мй на сцену шукку Лєво Дзюбачевський „Сєкєрху“, котрі — ситати по словам публіки — випали дуже знаменито.

Не брідку у нас і таких, що не розуміють, чи не хочуть розуміти пліни товариства і старають ся шкідити нам на кождій кроці. Се ті, котрі не задержати на добрі загально-українські, але на кождій пліни. Ми однок не даємо ся їм, але ситати і розумно йдти до знаменитої мети. Бачимо, виступаю сн в члєні товариства, читаймо книжки і газети — оскільки-лішко ся, а тоді можемо сподівати ся простої будучини.

При кінці годіть ся оглядати про наших акторів, котрі вітірали „Сєкєрху“ як справжні артисти. За Вану праці народі телами словами ситати Вас. — Але се більше загляти.

Василь Нискожин.

ЖЕРТВИ НА ФОНД ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА.

5. Брухали. М. Я. Мизабо Дмитрій жєртову \$5.00
6. Франкелі Форнес. М. Дж. І. Купер жєртову \$1.00
7. Нео Норн. М. Я. Д. Сєвєн Дєшдєтх жєртову \$10.00

РАЗОМ \$16.00
Отримано в ч. 83 „Сєвєдє“ \$98.00
ЗАГАЛЬНА СУМА \$108.00

ЗАДОВОЛЕНИЙ ЧОЛОВІК.

Здобилому чоловікові ніколи не забракне спосібностей і цілесильних. Щоби бути цілесильним, треба бути здоровим. Хорошій і ті, що не доміють о своє здоров'ї, не можуть бути цілесильними. Чоловік, що хоче бути цілесильним, утримує своє здоров'ї в добрім стані і звертає відповідну увагу на кождий малу несправильність, яку втрачає апетит, біль голови, неспокійний сон і при найменшій ознаці несправильності бере сєйчас, в цілій забезпечення перед пошкодженою хворобою. Американський Елєксір Гірково Вина. Се досконале средство перешкідати. Вам докоро книжки, не ослабляючи при тім тіла, приверне апетит, спричинить спокійний сон і додась нової сили. В аптєках. Ціна \$1.00.

JOS. TRINER,
4333—39 S. Ashland Ave.,
Chicago, Ill. (Adv.)

Умуде тіло повинно сн добре на-терти Трінеру Ліпінетом. Помогас на ревматизм. Ціна 25 і 50 цит. в аптєках; з перельскою 35 і 60 цит.

ПОЛЬСЬКІ ЗБІГЦІ В РОСІЇ.

Кілька соток тисяч польських збігців знаходиться се тепер в Росії. Деякі інституції заінтересували ся ними і пришили їм з поміччю. Заявляю кілька комітетів, які: центральний горожанський комітет, польське товариство для опіки над жертвами війни в Петербурзі, польський комітет в Москві і т. п. Завдяки цьому польські збігці мають нині достаточну опіку, працю, харч, школи і квітти.

Центральний горожанський комітет має в європейській Росії 38 секцій, а в Азії, разом з 43. В них працює 2.892 інструкторів або агєнтів. Ціх опікою комітеті знаходиться с 384.189 осіб; 70 місцевихніх заспокоєніх їх реальніми потребами. Залюжено 26 інтернатів, де знаєш ціл приміщенє 1.446 дітвотв; 221 захаронку учитьсє 11.000 дітвотв; в 105 школах учитьсє 5.932 дітвотв; крім того є 87 сирітчинців, 2 помічні школи, 3 школи для учителів в сирітчинцях і 1

школа для учителів. В той спосіб около 20.000 дітвотв мають достаточну опіку. Отворено 46 ремісничих вєрстатів. Комітет удержує 24 лікарів, 29 санітарних урядників, 26 доглядачок і 22 за-конічки.

Польське товариство для опіки над жертвами війни розписав свою діяльність головно по містах. Воно має 237 відділів і числить 25.000 члєнів. В 64 містах центральної Росії і в області Волги залюжено 280.513 польських збігців; в київській губернії 50.000, на Кавказі 3.024; в Москві і Петербурзі около 90.000 — разом около 800.000.

Польські знаходяться в цілій Росії під опікою польських добродіяльних комітетів.

Ст комітеті одержали від російського правительсва 22 міліони рублів, від комітету великої князя Тєтїани 3.500.000 рублів — разом около 26 міліонів рублів.

Польки вміють давати собі раду всьодо. Вони є сильною ланцюго — се треба їм призначити і брати собі примір з них.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

[illegible]

DR. JOHN SMITH, JR.,
СПЕЦІАЛІСТ-ХІРУРГ
327 E. 17 ST., NEW YORK, N. Y.
Офіс отворений від год. 12—2 попол. і від 6—8 вечер, а в неділю са-
моді від 10-ї рано до 4-ої пополудни. — Телефон: Stuyvesant 4193.

ШКОЛА АКУШЕРІТ!
ІТЬ СЯ АКУШЕРІТ В НАШІШ ШКО-
АБО У СЕБЕ ДОМА. ПО УКІНЧЕ-
ВІДАЄМО ДИПЛОМ. Лічино у-
ДИНО ВСІКІ СЛАБОСТІ МУЖІН, ЖОЩИН

DR. BUKKI'S MEDICAL INSTITUTE
407 East 58th Street, NEW YORK, N. Y.
Межи 1st Ave і Ave. A.
СТАРОКРАСВІЙ ХРИСТІАНСЬКИЙ ЛІКАР

і дитин. Адресуйте:
C. DEUTSCH, School of Midwifery
E. 14th St., Dpt. S. New York, N. Y
Telephone: Stuyvesant 933.

лічить ревматизм, рани на ногах, лишаї, всі скріні викидає, як також дитинні недуги. Лікар говорить по українськи і сам пи

ВІСНИК

ПЕТРО ЯРЕМА
РУСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

урані, де є можна спокійно під-
увань і рейнкостві. Ми робимо
на замовлене. Наш склад є вто-
кожного дня, а в суботу і неділю
до 10-ої години. 734112
наємо також 500 прдіє сунна зі ста-
веном двохбаччів. 734112

і всякі другі забави.
115 Ave. A., New York, N. Y.
Телефон Orchard 2568.

ПАНОВЕ СЕКРЕТАРІ І УРЯДНИКИ ТОВАРИСТВ!
 ВАМ БЕЗПЕРЕЧНО ВІДОМО, ЩО

НАША ФІРМА ВИРОБЛЯЄ ВСЯКІ
РІЧІ БЕЗ ЯКИХ ВАШІ БРАТ-
СТВА ЧИ ТОВАРИСТВА НЕ МО-
ЖУТЬ ОБІЙТИСЬ

І тому коли Ваше Братство чи Товариство потребує народного або американського прапора, церковних хо-

ругов, лент, відзнак, шапок або інших річий, то зверніть ся до нас з замовленням.

Ми є самі фа-

ST. NICHOLAS
CATH. SOCIETY
PASSAIC N.J.
PIERCE BROTHERS
CATH. SOCIETY
AT PASSAIC N.J.

станете добуру роботу, а матеріял ліпший і в дешевшій ці-

Як звiсно, що кожде Товариство чи Братство потребує все до публичних виступiв чи до публичних порад чи на рiзних i трьох

го до походу, паради, чи на пікніки і прогульки або на інші урочистості виступити з своїми прапорами, відзнаками лентами і в шапках.

Ми уділимо Вам всяких інформацій і вишлемо Вам сейчас наш каталог з збірками і подамо Вам докладну ціну. Не відкладайте але пишіть на адресу:

EAGLE REGALIA CO.,

115 Nassau St., New York, N. Y.

EXTRA!!! ТІЛЬКИ ДЛЯ ДОРОСЛИХ! — ЗОВСІМ ДАРОМ вислаємо опис дуже цікавої і цікавої книжки, в котрій містяться понад 500 образків так же, як і мушкетерів в гарних позах. Пришліть за 2 центи марну. 83-83

THE AMOR NOVELTIES CO,
642 E. 14th Street, New York, N. Y.

ПРОДАМ ДЕШЕВО ФАРМУ

43-аркову, в місцевості Дір Лодж, Тенн., при битті до-
рези, wraz з господарськими будинками. Частина землі
готова під управу. Найбільша земля в цілій околиці, де
можна мати два збори до року. Решта грубий ліс. Наїм-
мат дуже милій і здоровий. Фирма находити ся при до-

називає ся, казує як ко-
називає
показує ко-
відімна місія-
має думо

...нагода купна дешевої фарми не так скоро трапляється.
В сій околиці багато фермерів Українців, Польків і
Слованів в короткім часі дійшли до маєтків. Зрештою
83-86

K. PIASECKI.

5630 Broadway, Cleveland, Ohio.

КОМУ ПОТРІБНА ВІЙНА? НІКОМУ!

А українсько-німецький підручник, який тепер вийшов з друку є потрібний кожному з наших учнів.

НИ ЧАС ТАК
адресу: 73—
RUSSKA KNYHARNIA IM. I. SHENIČENKA,
166 E. 4th Str., New York, N. Y.

